Badanie pilotażowe nt. *Wpływu sztucznej inteligencji na model ryzyka audytu*

Scenariusz/kwestionariusz wywiadu strukturyzowanego

Wprowadzenie do rozmowy: Przedstawić cel badania.

Część 1. Metryczka *(wypełnia Ankieter) Do metodyki badań – charakterystyka respondentów*

1. **Imię i nazwisko** R12
2. **Stanowisko**

	Audytor/Biegły rewident
	Dyrektor finansowy
x	Nauczyciel akademicki
x	Inne, jakie……..

3. **Sektor**

x	Sektor prywatny
x	Sektor publiczny

4. **Doświadczenie zawodowe (liczba lat w zawodzie)** 20
5. **Stopień/tytuł naukowy (jeśli dotyczy)** dr hab.
6. **Lokalizacja /miejsce zamieszkania** *(miejsce zamieszkania - osoba fizyczna):*
   Miejscowość:
   Kod pocztowy:
   Województwo: mazowieckie

Część 2. Pytania merytoryczne

Pytania:

7. **Czy do tej pory znane było Panu/Pani zagadnienie dotyczące wykorzystania algorytmów opartych na sztucznej inteligencji w programach finansowo-księgowych i/lub w audycie (procesie kontroli)?**

	Tak
x	Nie

8. **Czy Państwo wykorzystują algorytmy oparte na sztucznej inteligencji w programach finansowo-księgowych i/lub w audycie (procesie kontroli)?**

	Tak
x	Nie
	Nie dotyczy

Jeśli tak, proszę opisać dotychczasowe doświadczenia w tym zakresie. *(free text)*

9. **Czy spotkał/a się Pan/Pani z problematyką badawczą/dyskusją dotyczącą związku między wykorzystaniem AI a ryzykiem audytu?**

[ ] Tak
[x] Nie

Jeśli tak, proszę opisać dotychczasowe doświadczenia w tym zakresie. *(free text)*

10. **Proszę ustosunkować się do następujących stwierdzeń:**

Wyszczególnienie	1 Zdecydowanie nie	2 Nie	3 Raczej nie	4 Nie mam zdania	5 Raczej tak	6 Tak	7 Zdecydowanie tak
Stosowanie przez audytora w procesie badania algorytmów/narzędzi opartych na sztucznej inteligencji wpływa na ryzyko audytu.			x				
Stosowanie przez klienta programów finansowo-księgowych opartych na sztucznej inteligencji wpływa na ryzyko audytu.				x			
Wyższe ryzyko audytu związane jest ze stosowaniem AI przez klienta				x			
Wyższe ryzyko audytu związane jest ze stosowaniem AI przez audytora			x				
W obu przypadkach ryzyko jest takie samo		x					

Proszę uzasadnić swoje stanowisko. (*free text)*

Audytor jest podmiotem, który specjalizuje się w dokonywaniu audytu i jak rozumiem sztuczna inteligencja ma mu pomóc, ma być narzędziem, które usprawni, uwiarygodni proces audytowania. Nie mam natomiast pewności i w zasadzie nie mam wiedzy, ani pewności, czy w przypadku taka zależność się sprawdzi, czy klient będzie umiał właściwie opanować, czy stosować skomplikowane algorytmy.

11. **Proszę ustosunkować się do następujących stwierdzeń:**

Wyszczególnienie	1 Zdecydowanie nie	2 Nie	3 Raczej nie	4 Nie mam zdania	5 Raczej tak	6 Tak	7 Zdecydowanie tak
Stosowanie AI przez audytora i/lub klienta powinno wpływać na wysokość opłaty za audyt (wynagrodzenia za audyt)					x		
Stosowanie AI przez klienta powinno wpływać na wzrost wysokości opłaty za audyt		x					
Stosowanie AI przez audytora powinno wpływać na wzrost wysokości opłaty za audyt		x					

Proszę uzasadnić swoje stanowisko. (*free text)*

Stosowanie AI przez audytora powinno być albo neutralne, albo obniżać opłatę za audyt, dlatego, że zwiększa się efektywność działania i spadają koszty osobowe, bo zawodny czynnik ludzki jest zastępowany w większym stopniu przez maszyny. No i w przeciwnym razie to też by oznaczało, że stosowanie AI jest niekonkurencyjne. Natomiast stosowanie AI przez klienta też nie powinno wpływać na wzrost wysokości opłaty za audyt, dlatego, że to byłoby zniechęcające klienta do stosowania nowych technologii, które z założenia mają usprawnić proces audytu.

12. **W naszej pracy proponujemy rozszerzenie klasycznego modelu ryzyka audytowego o ryzyko sztucznej inteligencji w następujący sposób:**

Audit Risk = Ryzyko nieodłączne x Ryzyko kontroli x Ryzyko przeoczenia x Ryzyko AI

gdzie: *Ryzyko AI = Ryzyko AI audytora x Ryzyko AI klienta*

Pytania do rozmowy:

12 a) Czy w Pani/Pana opinii takie rozszerzenie modelu jest uzasadnione? Proszę uzasadnić swoje stanowisko/swoją odpowiedź. *(free text)*

Wydaje mi się, że nie mam dostatecznej wiedzy, czy kompetencji na temat stosowania ryzyka audytu. Wydaje mi się, że tak na mój ogląd pewnie ryzyko AI trzeba uwzględniać, ale zapewne ryzyko AI zmniejsza ryzyko przeoczenia, czyli takie współzależności bym starał się uchwycić.

12 b) Czy według Pani/Pana wiedzy taki model (rozszerzony) jest już obecny w praktyce?

Nie wiem

12 c) *Jeśli odpowiedzi na powyższe pytania (jedno lub oba) były twierdzące, dodatkowe pytanie:* **Nasze badanie nie potwierdziło związku między wysokością wynagrodzenia biegłych rewidentów a stosowaniem sztucznej inteligencji przez klienta. Co może być tego przyczyną? *(free text)***

Nie mam takiej wiedzy, żeby autorytatywnie się wypowiedzieć.

13. Proszę uszeregować czynniki uwzględnione w zaprezentowanym modelu rozszerzonym według ważności - uwzględniając ich wpływ na ryzyko audytu, **przy założeniu, że 1 oznacza czynnik najbardziej istotny (najważniejszy), 5 – czynnik najmniej istotny. (Uszeregować od najważniejszego do najmniej istotnego).**

Czynnik	Ważność czynnika (1-5) Uszeregować od najważniejszego do najmniej istotnego
Ryzyko nieodłączne	1
Ryzyko kontroli	3
Ryzyko przeoczenia	2
Ryzyko AI audytora	4
Ryzyko AI klienta	5

Proszę uzasadnić swoje stanowisko/swoją odpowiedź. *(free text)*

Ponieważ nie zajmuję się audytem na co dzień, dlatego trudno mi ustalić, które ryzyka są istotne. Istotą audytu jest po pierwsze asymetria informacyjna, po drugie duża ilość danych i to powoduje, że ten czynnik ludzki jest podatny na różnego rodzaju zaburzenia i stąd, jak się domyślam, AI ma wspomóc cały proces, żeby takie niedoskonałości eliminować.

14. **Czy jest coś, co chciałby/chciałaby Pan/Pani dodać/podkreślić w kwestii omawianej problematyki badawczej?** *(free text)*

nie